

SECTION 1. WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-534-1-66>

INTERNATIONAL INTEGRATION OF UKRAINIAN CLUSTERS INTO EUROPEAN INDUSTRIAL ECOSYSTEMS

МІЖНАРОДНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛАСТЕРІВ У ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРОМИСЛОВІ ЕКОСИСТЕМИ

Lavrukhina K. O.

*PhD in Economic Sciences,
Associate Professor at the Construction
Economics Department
Kyiv National University of
Construction and Architecture
Kyiv, Ukraine*

Лаврухіна К. О.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки
будівництва
Київський національний університет
будівництва і архітектури
м. Київ, Україна*

Тема міжнародної інтеграції українських кластерів у європейські промислові екосистеми є актуальною в контексті глобалізації економіки та зростання співпраці між країнами Європи. У дослідженні розглядаються ключові аспекти інтеграційних процесів, зокрема адаптація українських підприємств до європейських стандартів, розвиток інноваційного потенціалу кластерів, а також створення умов для їхньої успішної кооперації з партнерами у рамках європейських промислових екосистем. Визначено основні виклики та перспективи, зокрема у сферах цифровізації, екологічної стійкості та конкурентоспроможності. Метою дослідження є виявлення шляхів зміцнення позицій українських кластерів на європейському ринку шляхом впровадження передових практик і технологій, а також сприяння сталому економічному розвитку.

Ключові питання зазначені вище вже задають певні напрямки розвитку кластерної системи в сфері інтернаціоналізації, а саме:

1. Прискорення процесів консолідації ресурсів всередині кластерної системи.

2. Збільшення впливу на ключових стейкхолдерів грантових програм.

3. Швидше нарощення спроможності кластерів в сфері Інтернаціоналізації шляхом навчання, обміну кращими практиками, створення спільних інструментів та сервісів.

Зазначені питання характеризують внутрішні спроможності кластерів і можливості їх покращення з огляду на аспекти інтеграційних процесів українських підприємств до європейських стандартів. Водночас, питання зовнішніх можливостей кластерних систем більш специфіковані, наприклад, тренд підготовки міжнародних спільнот до відновлення України.

Основні напрямки інтернаціоналізації українських кластерів та їх характеристики представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Ключові напрямки інтернаціоналізації

Назва напрямку	Характеристика програми напрямку
Інтеграція в європейські індустріальні екосистеми	Програми підтримки експорту, а також інтеграції українських підприємств в європейські та міжнародні ланцюги доданої вартості.
Інтеграція в європейський інноваційний простір	Програми прискореного включення та підтримки українських інноваційних підприємств, IT-сектору, науково-дослідних інститутів у відповідні європейські програми інноваційного розвитку, подвійного цифрового та зеленого переходу
Розвиток партнерських програм українського кластерного альянсу в Україні та закордоном	Ці програми мають задавати новий рівень відносин, консолідації та співпраці з партнерами як в Україні, так і закордоном.
Розвиток спроможностей кластерів українського кластерного альянсу до інтернаціоналізації	Цей напрям також є очевидним, оскільки дії кластерів в кінцевому рахунку направлені на зростання спроможностей малих і середніх підприємств, й останні, потребують значних покращень в сфері експорту та інтернаціоналізації

Підсумовуючи ключові напрямки інтернаціоналізації можна зробити наступні висновки, що основний напрямок розвитку кластерних систем зосереджено на впровадженні єдиних позицій в питанні спроможностей кластерів до інтернаціоналізації, з чіткою пріоритезацією потреб, програмуванням кроків по їх задоволенню та координації відповідних донорських програм в розгляді цих потреб, що є ключовим завданням даного етапу. Допоки цього не відбудеться, задоволення потреб кластерів в даній сфері, й розвиток їх

спроможностей залишатиметься хаотичним, процеси малокерованими, а якість надання послуг з підготовки – сумнівною.

Концепція кластерної політики України, виходячи із стану справ в економіці, необхідності її модернізації, містить конкретні шляхи та механізми розвитку будівельних кластерів в Україні, які є однією з умов підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки і інтенсифікації механізмів державно-приватного партнерства, направлених на суттєве зростання добробуту і якості життя населення.

Виходячи з необхідності підвищення науково-технічного рівня виробництва та створення в Україні відповідного конкурентного середовища, питання науково-методичного забезпечення розвитку кластерних формувань в країні набувають загальнодержавного значення.

Література:

1. Antoniuk V. S., Smerichevska S.V., Remyha Y. S. Cluster Model of Supply Chains Management and Development of Transport-Logistics Infrastructure. *Transportation Management* (USA, 2018) Volume 1, No 2, p.441-454 ISSN: 2578-1944 (Online). DOI: <http://dx.doi.org/10.24294/tm.v1i2.798>. <http://systems.enpress-publisher.com/index.php/TM/article/view/798/441>
2. Cluster Policy of Innovative Development of the National Economy: Integration and Infrastructure Aspects : monograph / under the editorship of professor Svitlana Smerichevska. Poznań: Wydawnictwo naukowe WSPIA, 2020. 382 p.
3. Лаврухіна, К. (2023). Кластери в промислових екосистемах – нові інноваційні тренди розвитку повоєнної України. Екологічна безпека та природокористування, 48(4), 62–73.